

ROWNINA (39) *sb f*

Teksty nie oznaczają ó; a prawdopodobnie jasne (tak w -a w rzeczownikach żeńskich twar-dotematowych).

sg *N* rownina (2). ◇ *G* rowniny (5). ◇ *A* rowninę (3). ◇ *L* rowninie (11). ◇ *pl D* rowniną (1). ◇ *A* rowniny (4). ◇ *L* rowninach (13); -ach (9), -ách (4); -ach *BielKron*; -ach : -ách *BibRadz* (7:1), *BudBib* (1:3).

Sł stp brak, Cn s.v. równia, Linde XVII – XVIII w.; poza tym w objaśnieniu s.v. równia.

1. *Pewien obszar o powierzchni równej, gładkiej, bez wzniesień i dolów; zwykle jako element topografii: większa, mniej więcej płaska przestrzeń dająca się wyodrębnić od otoczenia; równina, też nizina, dolina; planities PolAnt, Calep, Cn; campestris, deserta, latitudo, vallis PolAnt; locus campester Vulg; aequor, campus, planitia, planum Cn (38) : Abram mięszkał w ziemi Chánáán á Lot mięszkał w mieściech ktore były w rowninach BibRadz Gen 13/12; Abowiem Izraél fthał fię odpornym iáko iáłowicá nie okrocona/ á wżákož ie Pan páśc będzie iáko bárána ná rowninách. BibRadz Os 4/16, I 7d marg, 8a marg, Gen 13/10, 19/17, 1.Reg 6/18 (10); położył fie [Balaban] w rowninách blińko Swáthogrodá BielKron 256; tedy przebili iy [synowie Rymmona Iszboszeta]/ y zámordowáli/ á głowę iego wzięli/ y poźzli drogą rowniny [per viam campestram] ná wżytkę noc. BudBib 2.Reg 4/7, Deut 34/3; ftądže [z brzegu anglickiego] ták nawáłnie przypádlá [woda]/ že przez wżytkie groble przeláwfy/ wielkim ie gwałtem wywrociłá/ á vczyniwfy łobie wéłcie w rowninę/ záláá támty kráiny dolney Niemieckey ziemie StryjKron 26, 26; Calep 812a; A łzczedłzy z nimi [Jezus z uczniami]/ ftánał w polu ná rowninie [in loco campestri] WujNT Luc 6/17; SkarKaz 606.*

W połączeniu z nazwą [w tym: indecl (10), G sb (1), ai poss (1)] (12): Wżytcy ci ściágnęli fię ná rowninę Sydim tám gdzie teraz ieft morze łone. BibRadz Gen 14/3; A ták roku czternałtego Chodorláhomor wyciągnáł z krolmi ktorzy z nim byli/ y porázili [...] Emimiány w rowninách Káryátaim. BibRadz Gen 14/5; A ták niektory co był z bithwy vředł/ przyźedłzy oznaymił Abránowi Ebreyczykowi kthory mięszkał ná rowninie Mámre Amoreyzykowej BibRadz Gen 14/13, Gen 12/6, 13/18, 14/6, 8, 10, 18/1; Y przyźedł Abram przez ziemię áž do mieyfcá Szechemá do rowniny Moreha (marg) Albo do dębu/ ieflibyś czytał Allon/ á nie Elon. (-) BudBib 1.Gen 12/6; Y vkazał fię mu [Abrahamowi] Iehowá w rowninach Mámrego BudBib 1.Gen 18/1; Tefz ziemiá Giwlowá/ y wżytek Liwan ná włchod słońcá/ od rowniny Gadowej pod gorą Chermonem áłz przychodząc do Chámathá BudBib Ios 13/5.

W połączeniu z przymiotnikiem od nazwy miejscowej (1): Y gonili rycerze Cháfdymfcy zá krolem/ y dogonili Cydkijahá wrowninach Ierychońskich BudBib Ier 52/8.

W połączeniach szeregowych (2): Zás ci (fá) krolowie (tey) ziemie/ ktore pobił Iehofzua [...]. Ná gorach y ná rowninach y w polach/ y wftoczyłtych (ziemiach) y w pułzczy/ y ná południe Chythy/ Emory/ Kánáán/ Peryzy/ Chywy/ y Iewuły. BudBib Ios 12/8, Ios 9/1.

W przeciwstawieniu: »gory ... równina« (1): Turcy [...] obaczywfy lud Skánderbegow/ [...] ięli vćiekác od wżytkiego/ rozerwáli fie/ iedni w gory drudzy w rowniny BielKron 258.

Zestawienie: (n-loc) »Równina Puszcze« [w tłumaczeniu nazwy biblijnej „ha-araba” (hebr.: pustynia) (dziś prawdopodobnie potok wadi el-Hesa lub wadi el-Araba)] (1): Bo oto ia wzwiodę ná was domie

Izraelow/ mowi Iehowá Bog Cewaoth/ narod/ że was trapić będą od wiazdu do Chámáthu/ aż do potoku (*marg*) Albo Rowniny (-) pułzcie. *BudBib Am 6/14*.

Szeregi: »rownina i doł« (1): Dla niego [*imienia Twego*] łkrapiałz gory z obłokow przedziwnie/ Rowniny, y też doły prze vrodzay ziemie *ArtKanc T10*.

»rownina, (lub) pole« [*szyk 1:1*] (2): *BudBib I 174c marg*; Rufzywłzy fię od Wukry łtánęli w rowninie/ W polu Turzym *StryjKron 522*. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*]

2. Stały łąd, być może kontynent (1) : Continens – Ziemia równą gdzie niemałz wiłpow, rownina. *Calep 252b*.

Synonimy: **2. brzeg, grunt, łąd, ziemia.**

Cf NIEROWNINA, **ROWNIA, ROWNOŚĆ**

ALKa